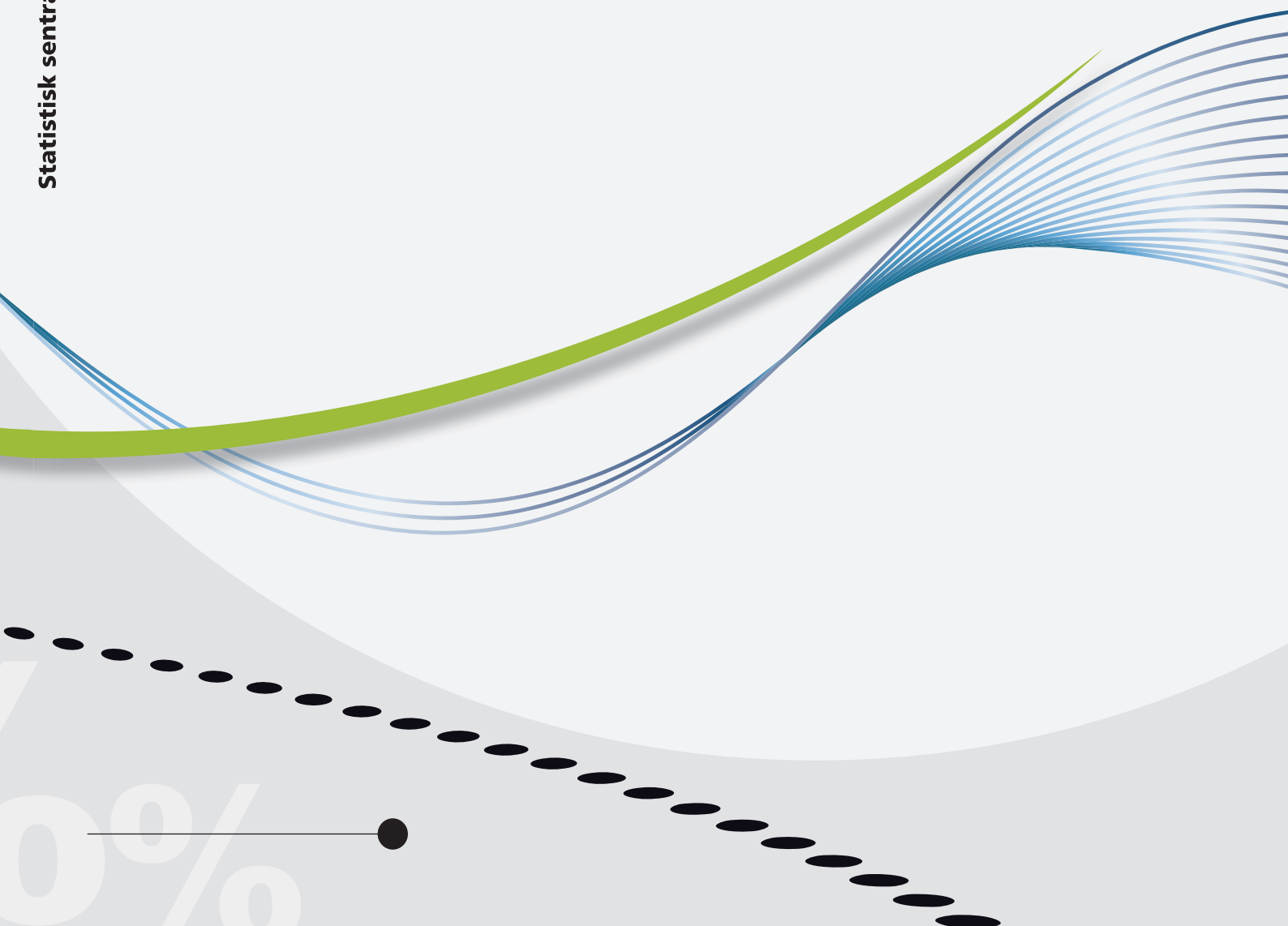

Ella Veronica Tenmann

Husholdningenes konsum i nasjonalregnskapet

Beregning av konsumnivået for 2012 med
utgangspunkt i nye kilder

Ella Veronica Tenmann

Husholdningenes konsum i nasjonalregnskapet

Beregning av konsumnivået for 2012 med
utgangspunkt i nye kilder

I serien Notater publiseres dokumentasjon, metodebeskrivelser, modellbeskrivelser og standarder.

© Statistisk sentralbyrå
Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen
skal Statistisk sentralbyrå oppgis som kilde.

Publisert 12. april 2016

ISBN 978-82-537-9327-6 (elektronisk)

Standardtegn i tabeller	Symbol
Tall kan ikke forekomme	.
Oppgave mangler	..
Oppgave mangler foreløpig	...
Tall kan ikke offentligjøres	:
Null	-
Mindre enn 0,5 av den brukte enheten	0
Mindre enn 0,05 av den brukte enheten	0,0
Foreløpig tall	*
Brudd i den loddrette serien	—
Brudd i den vannrette serien	
Desimaltegn	,

Forord

Under hovedrevisjonen av nasjonalregnskapet i 2014 ble husholdningenes konsum gjennomgått og benchmarket mot nye statistikkilder. Spesielt ble nivåfall for varekonsumet endret, men også noen tjenestekonsumgrupper ble gjenstand for revisjon. Dette notatet gir en beskrivelse av de viktigste kildene til konsumet og vurderingene som er gjort i beregningene av konsumnivået for referanseåret 2012.

Statistisk sentralbyrå, 6. april 2016

Anna Rømo

Sammendrag

Under hovedrevisjonen av nasjonalregnskapet i 2014 ble nivåtallene for husholdningenes konsum revidert. Bestemmelsen av konsumnivået tok hovedsakelig utgangspunkt i en undersøkelse av omsetningen i varehandelen fordelt på produktgrupper og i forbruksundersøkelsen. Begge undersøkelsene er fra 2012, og derfor ble dette valgt som referanseår. For 2012 er samlet konsum beregnet til 1121 milliarder kroner. Det siste året man hadde endelige tall for konsumet, dvs. tall som var basert på årskilder, var 2011. For å måle effekten av benchmark-revisjonene, er derfor nye og gamle tall for 2011 brukt som sammenligningsgrunnlag.

Det var grupper under varekonsumet som ble gjenstand for de største revisjonene, og samlet effekt var en nedjustering av varekonsumet på 6,2 milliarder kroner for 2011. Det var særlig konsumet av mat- og drikkevarer og kultur- og fritidsvarer som ble justert ned, mens det var en kraftig oppjustering av husholdningenes bilkjøp.

Noen deler av tjenestekonsumet ble også benchmarket mot ny informasjon, deriblant leiemarkedsundersøkelsen for 2012. Sistnevnte medførte en omfordeling av boligkonsumet mellom leietakere og selveiere. Også kultur- og fritidstjenester ble revidert. Totalt førte de nye kildene til en oppjustering av tjenestekonsumet på 1,6 milliarder for 2011. Til tross for relativt store endringer på gruppenivå, ble samlet konsum bare revidert ned 4,6 milliarder kroner for 2011.

Nivåjustering av konsumgruppene ble tatt tilbake til 2005. Volumutviklingen for konsumet ble lite påvirket av nivåjusteringene, med unntak av at veksten fra 2010 til 2011 ble nedjustert med 0,3 prosentpoeng.

Tabell 1.1 oppsummerer nivået for hovedgrupper av konsumet (NR 2012) og sammenligner dette med tall fra forbruksundersøkelsen (FBU 2012) og varehandelsstatistikken (VH 2012). I tillegg viser den størrelsen på nivåendringen for de ulike grupperingene.

Tabell 1.1 Konsumet totalt

	FBU2012	VH2012	NR2012	NR2011, før HR2014	NR2011, etter HR2014	Revisjon for 2011
Matvarer og alkoholfrie drikkevarer	113 342	146 627	133 829	137 978	126 978	-11 000
Alkoholholdige drikkevarer og tobakk	25 824	43 679	43 496	44 066	43 066	-1 000
Klær og skotøy	51 510	56 468	55 186	54 277	54 277	0
Bolig, lys og brensel - varer	75 705	17 852	39 085	42 810	44 950	2 140
Møbler, husholdningsartikler mv.	51 586	78 846	67 943	58 833	60 333	1 500
Helsetjenester - varer	11 276	25 945	14 520	12 086	14 086	2 000
Transportmidler	129 573	57 305	107 213	91 789	102 639	10 850
Teleutstyr	4 096	4 162	3 906	3 277	3 777	500
Kultur og fritid - varer	54 253	56 863	63 019	76 493	65 793	-10 700
Andre varer	18 275	21 506	20 261	21 151	20 651	-500
Tjenestekonsumet totalt	424 353		527 665	494 385	495 970	1 585
Nordmenns konsum i utlandet	.	.	76 617	69 522	69 522	0
Utlendingers konsum i Norge	.	.	-31 659	-297 47	-29 747	0
Sum	959 795	509 252	1 121 081	1 076 920	1 072 295	-4 625

Innhold

Forord	3
Sammendrag	4
Innhold	5
1. Innledning	6
2. Hovedkilder	7
2.1. Forbruksundersøkelsen	7
2.2. Omsetning i varehandel etter produktgrupper	7
2.3. Andre kilder	8
3. Revisjon av husholdningenes varekonsum	9
3.1. Matvarer og alkoholfrie drikkevarer	9
3.2. Alkoholholdige drikkevarer og tobakk.....	10
3.3. Klær og sko	11
3.4. Bolig, lys og brensel	11
3.5. Møbler og husholdningsartikler mv.	12
3.6. Legemidler mv.....	12
3.7. Transport.....	13
3.8. Teleutstyr	13
3.9. Kultur- og fritidsvarer.....	14
3.10. Andre varer	15
3.11. Oppsummering varekonsum	15
4. Tjenestekonsum	16
4.1. Tjenester som ble endret under hovedrevisjonen	16
4.2. Tjenestekonsum ellers	17
5. Konklusjon	19
Referanser	20
Vedlegg A: Vedlikehold og reparasjon av bolig	21

1. Innledning

Under hovedrevisjonen av nasjonalregnskapet i 2014 ble nivåtallene for husholdningenes konsum revidert. 2012 ble brukt som referanseår. Valg av referanseår er begrunnet med at det ble gjennomført en forbruksundersøkelse i 2012, i tillegg til at man gjorde en undersøkelse av omsetningen i detaljhandel fordelt på produktgrupper for dette året. Det var varekonsumet som fikk de største revisjonene, men det ble også gjort noen justeringer i tjenestekonsumet.

Husholdningenes¹ konsum består av anskaffelser av varer og tjenester for konsumformål, betalt av husholdningene selv. Det er noen unntak, som for eksempel at husholdningenes egenproduserte varer skal være inkludert. I tillegg kan det nevnes at hoveddelen av utgifter til oppussing og rehabilitering av bolig føres som investeringer i bolig og ikke som konsum. Slike spesialtilfeller vil omtales senere i notatet for konsumgrupper der det er relevant. Husholdningenes konsum omfatter også husholdningenes kjøp i utlandet. Dette fordeles ikke på konsumgrupper, men legges til konsumet i en samlepost. Utlendingers konsum i Norge skal ikke være en del av husholdningenes konsum. Slik konsumgruppene lages er imidlertid utlendingers kjøp inkludert, og trekkes ut fra konsumet samlet. Når konsumgrupper vurderes opp mot norske husholdningers kjøp, må man ta hensyn til dette forholdet. Husholdningenes konsum består av 12 hovedgrupper og 106 undergrupper, og grupperingen bygger på den internasjonale konsumklassifikasjonen COICOP².

¹ I nasjonalregnskapet er sektoren husholdning definert som enkeltpersoner eller grupper av enkeltpersoner i egenskap av konsumenter.

² Classification of Individual Consumption by Purpose.

2. Hovedkilder

Det ble brukt flere ulike kilder til å beregne husholdningenes konsum i 2012. I beregningen av varekonsumet var hovedkildene varehandelsstatistikken og forbruksundersøkelsen fra 2012. I tillegg ble tilgangen av de fleste tjenester som i hovedsak kjøpes av husholdningene, brukt i bestemmelsen av konsumtallene. Dette er normal prosedyre for fastsettelse av tjenestekonsum og sånn sett ikke noen benchmarkrevisjon. Noe av tjenestekonsumet ble likevel benchmarket mot ny informasjon.

Til slutt kan nevnes at anvendelsene i nasjonalregnskapet også sammenholdes med hvor mye merverdiavgift som genereres. Merverdiavgift beregnes i nasjonalregnskapsystemet og med husholdningene som den største bidragsyteren. De beregnede tallene sammenholdes med det som er innbetalt i merverdiavgift. Nasjonalregnskapsberegningen ligger over de innbetalte tallene og skal også teoretisk gjøre det, gitt at nasjonalregnskapet omfatter både formell og uformell økonomi. Sammenligningen av beregnede og faktisk innbetalte merverdiavgiftsbeløp er en viktig kilde i vurderingen av det samlede konsumet.

2.1. Forbruksundersøkelsen

Forbruksundersøkelsen³ er en utvalgsbasert spørreundersøkelse om husholdningers forbruk. Undersøkelsen ble gjennomført hvert år fra 1974 og fram til 2009. På grunn av lite utvalg og problemer med kvaliteten ble det besluttet ikke lenger å gjennomføre undersøkelsen hvert år, og det var et opphold fram til 2012.

Selv om utvalget var større i 2012, er det fremdeles usikkerhet i tallene som følge av blant annet oppblåsningsmetode, fortsatt lite utvalg, lav svarinnngang og under- og overrapportering av utgifter. Utvalget var på om lag 7 000 personer, og svarprosenten var i underkant av 50 prosent.

Av flere grunner underrapporteres ofte størrelsen på forbruket i forbruksundersøkelsen, særlig på noen utgiftsposter. Dette kan komme av bevisst underrapportering av de typer forbruk som har lav sosial aksept, som alkohol, eller ubevisst underrapportering av forbruk som er lett å glemme, som regninger som trekkes automatisk fra konto eller ved kjøp der man ikke får noen kvittering. I tillegg vil forbruk som oppstår hovedsakelig i forbindelse med store begivenheter, eksempelvis ved bryllup, fødsel og begravelse, kunne bli rapportert som lavere enn det egentlig er siden husholdninger som er i slike situasjoner sjelden har tid til å svare på undersøkelser. Det er også lite sannsynlig at de aller rikeste og de som er bortreist på ferie eller lignende svarer på forbruksundersøkelser.

Forbruket er lavere i forbruksundersøkelsen enn i nasjonalregnskapet for de fleste konsumgruppene, men vektene av de ulike forbrukspostene som andel av totalt forbruk er relativt like. Avviket på en del poster skyldes grunnene som er nevnt ovenfor, mens på noen poster er det ulik definisjon i de to statistikkene som er kilden til avvik.

2.2. Omsetning i varehandel etter produktgrupper

SSB gjennomfører hvert femte år en undersøkelse av omsetningen i detaljhandel brutt ned på varegrupper⁴. Undersøkelsen er en skjemabasert utvalgsundersøkelse. Bedrifts- og foretaksregisteret benyttes til å definere populasjonen og hente inn opplysninger i denne omsetningsundersøkelsen. Ellers lages årlig strukturstatistikk

³ For mer informasjon om forbruksundersøkelsen 2012, se SSBs Notater 2014/17.

⁴ For mer informasjon om undersøkelsen, se SSBs Notater 2006/55, varehandelsstatistikk 2002 – omsetning på varegruppe, eller ssb.no/varehandel-og-tjenesteyting/statistikker/vov, om statistikken.

for detaljhandel. I denne statistikken oppgis de samlede salgsinntektene per bransje. Ved å kombinere salgstillene fra strukturstatistikken med omsetningen på varegrupper kan man beregne forbruk per konsumgruppe. Det er viktig å være klar over at metoden kun gir en tilnærming til konsumgruppene og ikke en nøyaktig måling. Salgstillene i strukturstatistikken er eksklusive merverdiavgift, og de må derfor omregnes til kjøpverdi ved å legge til avgiften for hver gruppe, basert på merverdiavgiftsregelverket.

I forbindelse med hovedrevisjonen i 2014 ble den nye fordelingen av salget på varegrupper fra 2012 tatt i bruk. Forrige gang omsetningen i detaljhandel ble fordelt på varegrupper var i 2007, og vektene derfra ble brukt i beregningen av varekonsumet i nasjonalregnskapet fra 2007 til 2011. Den årlige veksten i varekonsumet ble i disse årene fastlagt av strukturstatistikkenes salgstill, men da med de faste vektene fra 2007.

Detaljhandel omfatter virksomheter som driver salg av nye og brukte varer, i hovedsak for kjøpers personlige bruk eller til private husholdninger. Siden detaljhandelen også selger til andre enn husholdningene, for eksempel offentlige institusjoner og næringslivet, skal konsumtallene i nasjonalregnskapet i de fleste tilfeller ligge noe lavere enn tallene i varehandelsstatistikken skulle tilsi. Det er unntak for noen konsumgrupper, og dette vil nevnes der det er aktuelt.

2.3. Andre kilder

Det ble brukt gjennomsnittspriser og data for antall nyregistrerte personbiler fra OFVAS, opplysningsrådet for veitrafikken, i 2012 til å beregne nybilkjøpene. I tillegg beregnes husholdningenes kjøp av brukte biler fra næringslivet basert på informasjon om investeringer i biler tre år tidligere. Informasjon om omregistreringsavgiften hentes fra statsregnskapet.

Når det gjelder tjenestekonsumet var det hovedsakelig boligjenestene det ble beregnet nye nivå-tall for. Boligtjenestene utgjør om lag 1/3 av tjenestekonsumet i husholdningene. I beregningene av husholdningenes boligkonsum i 2012 var hovedkildene leiemarkedsundersøkelsen⁵ og folke- og bolig tellingen⁶, men det ble også benyttet andre kilder, deriblant levekårsundersøkelsen⁷ og forbruksundersøkelsen.

En annen kilde som førte til revisjoner i konsumet i nasjonalregnskapet i 2012 var ny informasjon om direkteimport fra utlandet, der kilden hovedsakelig er kortdata som gir tall for kjøp av varer og tjenester ved bruk på internett. Direkteimport fra utlandet vil si varer og tjenester som kjøpes fra utlandet, men som husholdningene innfører til og forbruker i Norge.

⁵ For mer informasjon se SSBs Notater 18/2013, Utvidelse av leiemarkedsundersøkelsen.

⁶ Se blant annet ssb.no/befolkning/statistikker/fobblig, om statistikken.

⁷ Se blant annet ssb.no/befolkning/statistikker/bo, om statistikken.

3. Revisjon av husholdningenes varekonsum

Sammenligningen av de ulike kildene medførte at de tidligere konsumtallene samlet sett ble revidert ned en del i hovedrevisjonen. Vurderingene som ligger bak revisjonene av varekonsumet gjennomgås mer i detalj for hver konsumgruppe. Revisjonene i konsumet ble glattet bakover til og med 2005.

Årgang 2012 ble brukt for å sette det nye nivået på varekonsumet, basert på de to kildene som er nevnt over. Det siste året man hadde endelige tall for varekonsumet, dvs. tall som var basert på årskilder, er 2011. For å måle effekten av benchmark-revisjonene, er det derfor mest hensiktsmessig å bruke 2011 som sammenligningsgrunnlag. I tabellene som vises, har vi satt opp tall per konsumgruppe med utgangspunkt i forbruksundersøkelsen 2012 (FBU2012), omsetning i detaljhandel (VH2012) og endelige tall for 2012 (NR2012). Til slutt i tabellene viser vi tallene for 2011 før og etter hovedrevisjonen for å få fram hvor stor revisjonen var.

I nasjonalregnskapet lages det hvert år et estimat for husholdningenes produksjon av varer til eget bruk. Denne egenproduksjonen er ikke med i detaljhandelens salgstall og må legges til for å få det totale konsumet. Egenproduksjon skal i teorien være med i forbruksundersøkelsen, men det er stor sannsynlighet for at dette er undervurdert.

3.1. Matvarer og alkoholfrie drikkevarer

Tabell 3.1 omfatter ulike kilder for matvarekonsumgruppene. Konsumet av mat- og drikkevarer ble for 2012 fastlagt til 134 milliarder kroner. Det var om lag 13 milliarder kroner lavere enn salget som er registrert i detaljhandelen og 20 milliarder høyere enn i forbruksundersøkelsen.

I 2012 ble verdien av egenproduksjonen i nasjonalregnskapet beregnet til 1 104 millioner kroner for kjøtt, 238 for fisk, 718 for frukt og bær og 262 for grønnsaker og poteter. Tar man hensyn til dette var nasjonalregnskapets konsum av matvarer i realiteten rundt 15 milliarder, eller 10 prosent, under salgstallene. Begrunnelsen for å ligge såpass langt under er at detaljhandel selger matvarer også til bedrifter, kantiner, institusjoner osv. Ved fastsettelsen av de nye nivåtallene har man også vurdert tilgangen av de ulike varene, og dette har påvirket fordelingen av konsumet på grupper.

Eksempelvis framgår det av tabell 3.1 at krydder og andre matvarer er den posten der det var størst differanse mellom de ulike kildene. Før hovedrevisjonen lå dette konsumet i nasjonalregnskapet svært mye lavere og er kraftig oppjustert. Krydder og andre matvarer er sannsynligvis en restpost der det registreres mye i detaljhandelen som egentlig burde vært fordelt på andre konsumgrupper, og tallet er betydelig lavere i forbruksundersøkelsen. Når det gjelder forbruksundersøkelsen, er det antatt at for lite fordeles på restkategorien, og vurderingen mot tilgang av varene, var med på å bestemme det endelige tallet.

Tabell 3.1 viser også hvor mye konsumtallene er revidert for 2011, det siste året vi hadde sammenligningstall for. Som det framgår medførte fastsettelsen av de nye konsumnivåene en nedjustering av matvarekonsumet på 11 milliarder kroner. Det framgår også at fordelingen på matvarer er en god del revidert. Kjøtt, kjøttvarer og fiskeprodukter er justert mest ned med til sammen 12 milliarder kroner.

Tabell 3.1 Matvarer og alkoholfrie drikkevarer

	FBU2012	VH2012	NR2012	NR2011, før HR2014	NR2011, etter HR2014	Revisjon for 2011
61A11 Brød og kornprodukter	15 260	15 570	14 486	16 427	16 427	0
61A12 Kjøtt og kjøttvarer	21 775	24 506	24 208	29 344	23 344	-6 000
61A13 Fersk fisk, fiskefileter og andre fiskevarer	7 050	6 433	6 814	12 597	6 597	-6 000
61A14 Melk, ost og egg	17 933	20 564	19 460	16 870	16 870	0
61A15 Smør, margarin, oljer o.l.	2 361	2 037	1 938	2 356	2 356	0
61A16 Frukt og bær	8 501	10 274	9 979	8 177	8 177	0
61A17 Grønnsaker og poteter	11 278	10 779	10 233	9 885	9 885	0
61A18 Sukker, sjokolade og andre sukkervarer	10 744	18 220	16 811	17 310	16 310	-1 000
61A19 Krydder og andre matvarer	6 508	18 178	13 356	5 505	11 505	6 000
61A21 Kaffe, te og kakao	3 269	5 144	4 569	4 410	4 410	0
61A22 Mineralvann, brus o.l.	8 665	14 922	11 975	15 097	11 097	-4 000
Mat og alkoholfrie drikkevarer	113 342	146 627	133 829	137 978	126 978	-11 000

3.2. Alkoholholdige drikkevarer og tobakk

Posten sigaretter, røyketobakk og andre tobakksvarer lå før revisjonen høyt sammenlignet med salgstall fra detaljhandel. Samtidig er posten svært lav i forbruksundersøkelsen, men dette er utgifter som typisk underestimeres i forbruksundersøkelser. For å komme nærmere salgstallene i detaljhandel og få en bedre avstemming mot tilgangssiden i nasjonalregnskapet, ble tobakkskonsumet nedjustert. Sammenligner man de nye tallene for 2011 med de gamle, ser man at nedjusteringen var på 1 milliard kroner.

I 2012 lå salgstallene for alkoholholdige drikkevarer 57 prosent over tallene i forbruksundersøkelsen. Vurderingen var at de gamle beregningene i nasjonalregnskapet lå for lavt, og for 2012 ble det samlede alkoholforbruket beregnet til 25 milliarder kroner, 7 prosent under beregnede salgstall og 46 prosent over forbruksundersøkelsen. Det var i hovedsak konsumet av øl som ble justert opp.

Konsumaggregatet alkoholholdige drikkevarer og tobakk inneholder både kjøp av narkotika og ulovlig importert brennevin. Dette er ikke med i varehandelsstatistikken, og det er tvilsomt om det er registrert i forbruksundersøkelsen. Disse tallene beregnes i nasjonalregnskapet⁸, med antagelser om blant annet priser, andelen av befolkningen som bruker ulike typer narkotiske stoffer og forbruk per bruker. I 2012 var tillegget i nasjonalregnskapet for ulovlig importert brennevin om lag 400 millioner, mens tillegget for narkotika var 1,8 milliarder.

Tabell 3.2 Alkoholholdige drikkevarer og tobakk

	FBU2012	VH2012	NR2012	NR2011, før HR2014	NR2011, etter HR2014	Revisjon for 2011
61B11 Brennevin og sprit	2 546	6 641	6 516	6 248	6 248	0
61B12 Vin	8 206	8 783	8 195	7 891	7 891	0
61B13 Øl	6 122	11 129	9 987	7 757	7 757	0
61B20 Sigaretter, røyketobakk og andre tobakksvarer	8 951	17 126	16 995	20 465	19 465	-1 000
61B30 Narkotika	.	.	1 803	1 705	1 705	0
Alkohol og tobakk	25 824	43 679	43 496	44 066	43 066	-1 000

⁸ For mer informasjon om nasjonalregnskapsberegningene for illegal økonomi, se SSBs Notater 2011/16, Illegal økonomi i nasjonalregnskapet.

3.3. Klær og sko

Konsumet av klær og sko lå på tilnærmet samme nivå i nasjonalregnskapet, varehandelsstatistikken og forbruksundersøkelsen, og det ble ikke gjort noen endringer for disse konsumgruppene i hovedrevisjonen. Nasjonalregnskapet skal også omfatte direkteimport til husholdningene, det vil hovedsakelig si varer og tjenester som privatpersoner bestiller fra utenlandske nettsider til Norge. Klær og sko er typiske varer det bestilles en del av på nett, noe som tilsier at konsumet kan ligge noe høyere enn salget i varedetaljhandelen skulle tilsi. Samtidig er det andre enn husholdninger som handler i detaljhandelen, og det har vært begrunnelsen til å holde konsumet uendret. Samlet sett ble konsumet av klær og sko beregnet til 2 prosent under salgstallene i detaljhandelen og vel 7 prosent høyere enn i forbruksundersøkelsen.

Tabell 3.3 Klær og skotøy

	FBU2012	VH2012	NR2012	NR2011, før HR2014	NR2011, etter HR2014	Revisjon for 2011
61C11 Tøyer, tekstilprodukter og garn	170	361	385	565	565	0
61C12 Skjorter, nattøy, undertøy, kåper, kjoler, frakker, dresser mv.	40 675	46 976	44 388	43 390	43 390	0
61C13 Hodeplagg, skjerf, slips mv.	2 534	486	1 935	1 903	1 903	0
61C21 Skotøy	8 130	8 645	8 478	8 419	8 419	0
Klær og skotøy	51 510	56 468	55 186	54 277	54 277	0

3.4. Bolig, lys og brensel

Konsumet av materialer og arbeidskostnader for reparasjon i leid bolig ble i 2012 beregnet med utgangspunkt i leveårsundersøkelsen og forbruksundersøkelsen. I undersøkelsene ble husholdningene blant annet bedt om å oppgi hvor mye penger de brukte på oppussing i 2012 og om de eide eller leide boligen de bodde i. Disse utgiftene skal i nasjonalregnskapet ikke kun gå inn i konsumet, men også i husholdningenes boliginvesteringer samt produktinnsats i bolignæringen. Avgrensningen mellom konsum og produktinnsats og investeringer er satt slik at utgifter til reparasjon som leietakere har, regnes som konsum. Gjennomsnittsbeløpet leietakerne betaler for reparasjon i bolig blåses så opp med hele boligbestanden, både leietakere og eiere for å få totalt konsum for denne gruppen. Konsumgruppen materialer for reparasjon i leid bolig i nasjonalregnskapet er altså ikke sammenlignbar med salgstallene i detaljhandelen (fordi kjøp av disse varene føres som produktinnsats i «bolignæringen» og ellers også i andre næringer) og kan heller ikke sammenlignes med posten totalt i forbruksundersøkelsen. Se ellers vedlegg 1 som viser blant annet nivået på produktinnsatsen i husholdningenes bolignæring, fordelt på varer og tjenester. Til å fordele tall mellom arbeidskostnader og materialer ble det brukt tall fra forbruksundersøkelsen, hvor det ble bedt om en fordeling. De nye kildene førte til en nedjustering av materialkostnadene og en oppjustering av arbeidskostnadene.

Til å beregne konsumet av energivarer benyttes hovedsakelig data hentet fra energistatistikken. Dette gjelder både volum forbrukt av energivarer og priser. Det ble ikke gjort noen justeringer av disse postene i hovedrevisjonen.

Tallene for vedkonsum ble laget av seksjon for primærstatistikk, og i 2012 var forbruksundersøkelsen hovedkilden i beregningene. Nivået ble vurdert som for høyt, så vi la konsumet på et litt lavere nivå enn undersøkelsen skulle tilsi. Likevel førte de nye beregningene til en oppjustering av vedforbruket på om lag 2,1 milliarder kroner for 2011. En stor del av konsumet av ved kommer fra egenproduksjon, og det var særlig høyere anslag for egenproduksjonen som førte til revisjonen.

Tabell 3.4 Bolig, lys og brensel – varer

		FBU2012	VH2012	NR2012	NR2011, før HR2014	NR2011, etter HR2014	Revisjon for 2011
61D31	Materialer for reparasjon i leid bolig	33 846	17 275	366	1 068	1 068	0
61D51	Elektrisitet	34 531	.	32 779	38 085	38 085	0
61D52	Gass	157	.	260	249	249	0
61D53	Parafin og fyringsoljer	2 068	.	1 404	1 769	1 769	0
61D54	Ved, torv, kull, koks	5 103	577	3 754	1 145	3 294	2 149
61D55	Fjernvarme mv.	.	.	522	494	485	-9
	Bolig, lys og brensel	75 705	17 852	39 085	42 810	44 950	2 140

3.5. Møbler og husholdningsartikler mv.

Konsumet av møbler og husholdningsartikler ble vurdert til å ligge litt for lavt før hovedrevisjonen. Samtidig lå konsumet høyere enn i forbruksundersøkelsen. Det er en del produkter i disse konsumgruppene som kjøpes av andre enn husholdningene, for eksempel kjøper håndverkere mye verktøy og andre produkter fra byggevarebransjen. I tillegg er en del av det husholdningene kjøper av verktøy og lignende definert som produktinnsats i bolignæringen og skal dermed ikke regnes med i konsumet. Likevel var vurderingen at vi lå litt lavt på noen poster, og konsumet av møbler, husholdningsartikler mv. ble derfor oppjustert. Det samlede anslaget på konsumet av møbler og husholdningsartikler mv. er i 2012 på 68 milliarder kroner, 32 prosent over forbruksundersøkelsen og 14 prosent under salgstallene i detaljhandel.

Ser man på 2011, finner man at konsumet av disse varegruppene, ble revidert opp med 1,5 milliarder kroner.

Tabell 3.5 Møbler, husholdningsartikler mv. – varer

		FBU2012	VH2012	NR2012	NR2011, før HR2014	NR2011, etter HR2014	Revisjon for 2011
61E11	Møbler, innrednings- og dekorartikler	16 898	24 302	24 598	24 162	23 162	-1 000
61E12	Tepper og annet gulvbelegg	641	3 712	1 372	1 136	1 136	0
61E20	Tekstilvarer og utstyrsvarer	4 908	11 103	7 861	4 770	5 770	1 000
61E31	Komfyrer, kjøleskap, vaskemaskiner o.l.	6 425	7 971	7 269	9 111	6 111	-3 000
61E32	Andre husholdningsmaskiner	1 737	2 772	2 587	534	2 034	1 500
61E40	Kjøkkenutstyr, glass, dekketøy mv.	4 706	11 503	7 871	5 235	6 235	1 000
61E51	Plenklippere, elektrisk verktøy mv.	1 216	6 267	3 960	1 803	2 803	1 000
61E52	Småverktøy mv.	6 216	6 516	6 291	4 239	5 239	1 000
61E61	Rengjøringsmidler og andre husholdningsartikler	8 839	4 700	6 134	7 843	7 843	0
	Møbler og husholdningsutstyr	51 586	78 846	67 943	58 833	60 333	1 500

3.6. Legemidler mv.

Konsumtallene for legemidler, helseartikler, briller og ortopedisk utstyr ble vurdert i hovedrevisjonen i sammenheng med varehandelsstatistikken og forbruksundersøkelsen. Når det gjelder detaljhandel er det viktig å være klar over at også sykehusapotek inngår. Disse leverer det meste av omsetningen til sykehus og institusjoner. Husholdningenes konsum av legemidler omfatter bare det husholdningene betaler fra «egen lomme» (egenbetalinger). Legemidler som husholdningene mottar på blå resept, betalt av folketrygden, vil eksempelvis regnes som offentlig konsum. Disse forholdene må tas hensyn til når man sammenligner omsetningen i apoteker med

husholdningenes konsum av legemidler. Nivået på konsumet i nasjonalregnskapet var for øvrig på nivå med informasjonen i forbruksundersøkelsen, og det ble ikke gjort noen endring av legemiddelkonsumet i hovedrevisjonen.

De gamle tallene for konsumet av helseartikler, briller og ortopedisk utstyr ble oppjustert. Bakgrunnen for oppjusteringen var å nærme seg tallet beregnet med utgangspunkt i salgstallene. Vi valgte å legge oss vel 6 prosent under salgstallene siden en del av utgiftene til ortopedisk utstyr og til en viss grad briller dekkes av offentlige budsjetter. Konsumet er samtidig klart høyere i nasjonalregnskapet enn i forbruksundersøkelsen. Postene helseartikler og briller, ortopedisk utstyr mv. ble revidert opp til sammen 2 milliarder kroner for 2011.

Tabell 3.6 Legemidler mv.

	FBU2012	VH2012	NR2012	NR2011, før HR2014	NR2011, etter HR2014	Revisjon for 2011
61F11 Legemidler og helseartikler	7 258	19 342	8 302	8 006	8 006	0
61F12 Helseartikler	471	435	576	244	744	500
61F13 Briller, ortopedisk utstyr mv.	3 547	6 168	5 642	3 836	5 336	1 500
Legemidler mv.	11 276	25 945	14 520	12 086	14 086	2 000

3.7. Transport

I nasjonalregnskapet består bilkonsumet av husholdningenes nybilkjøp og husholdningenes kjøp av bruktbiler fra utlandet og næringslivet. Bilkonsumet ble i 2012 beregnet ved å se på gjennomsnittspriser og antall førstegangsregistrerte personbiler i Norge, fordelt på bilmerker. Kilden for dette er OFVAS (opplysningsrådet for veitrafikken). I denne statistikken er bruktimporterte biler inkludert. Disse beregningene førte til en oppjustering av bilkonsumet på om lag 11 milliarder i 2011. Husholdningenes kjøp av bruktbiler fra næringslivet i et gitt år blir beregnet ved at man har en antagelse om at næringslivets bilinvesteringer selges videre til husholdningene etter tre år, til nedskrevet verdi justert for prisendring på nye biler.

Tabell 3.7 Transport

	FBU2012	VH2012	NR2012	NR2011, før HR2014	NR2011, etter HR2014	Revisjon for 2011
61G11 Kjøp av biler	91 677		61 279	48 018	58 868	10 850
61G12 Kjøp av motorsykler og sykler	1 640	54	2 499	2 440	2 440	0
61G13 Kjøp av sykler	1 948	2 973	2 609	2 570	2 570	0
61G21 Reservedeler, dekk, slanger mv.	5 704	247	5 930	5 808	5 808	0
61G22 Bensin og olje	28 604	54 031	34 896	32 953	32 953	0
Transport	129 573	57 305	107 213	91 789	102 639	10 850

Kjøp av motorsykler beregnes også ut fra førstegangsregistreringstall fra OFVAS. Det selges lite av produktene som går innunder postene motorsykler og reservedeler, dekk, slanger mv. i detaljhandelen, så konsumet av disse varene kan ikke sammenlignes med varehandelsstatistikken. Det er derimot ikke så stor forskjell mellom postene i forbruksundersøkelsen og de i nasjonalregnskapet. Det ble ikke gjort noen justeringer av disse postene i hovedrevisjonen.

Energivarebalansen⁹ brukes til å bestemme konsumet av bensin og olje. Dette er produkter som i betydelig grad kjøpes av andre enn husholdningene, og konsumet ligger på omtrent 65 prosent av salget i varehandelen. Det ble ikke gjort noen revisjon i forbruket av bensin og olje.

⁹ For mer informasjon, se www.ssb.no/energi-og-industri/statistikker/energibalanse, om statistikken.

3.8. Teleutstyr

En vurdering av konsumet av teleutstyr medførte at nivået ble satt til 3,9 milliarder kroner i 2012, vel 5 prosent under forbruksundersøkelsen og 6 prosent under salgstillene i detaljhandel. For 2011 betød dette at vi oppjusterte konsumgruppen med 500 millioner kroner.

Tabell 3.8 Teleutstyr

		FBU2012	VH2012	NR2012	NR2011, før HR2014	NR2011, etter HR2014	Revisjon for 2011
61H20	Teleutstyr	4 096	4 162	3 906	3 277	3 777	500
	Teleutstyr	4 096	4 162	3 906	3 277	3 777	500

3.9. Kultur- og fritidsvarer

Konsumet av kultur- og fritidsvarer lå tidligere betydelig høyere i nasjonalregnskapet enn i de to andre statistikkene, og postene ble derfor totalt revidert ned 10,7 milliarder kroner for 2011 i hovedrevisjonen. Det nye nivået på konsumet av kultur- og fritidsvarer er likevel om lag 6 milliarder høyere enn salgstillene i detaljhandelen og nesten 9 milliarder høyere enn i forbruksundersøkelsen. På en del av postene innen kultur og fritid er det direkteimport som skal være inkludert i konsumet. I tillegg er ikke alle postene sammenlignbare. For eksempel er konsumet av aviser, ukeblad mv. ikke sammenlignbart med salget i detaljhandelen, fordi en stor andel av konsumet kommer gjennom abonnement. Det er en del forskjeller mellom statistikkene på enkelte undergrupper, særlig gruppene «større varige forbruksutgifter for utendørs fritidsaktiviteter» (61I21) og «sports- og camping-utgifter mv.» (61I32). Dette skyldes sannsynligvis at det er vanskelig å skille mellom hva som skal plasseres hvor. Summen av de to konsumgruppene er på samme nivå i forbruksundersøkelsen og nasjonalregnskapet.

Tabell 3.9 Kultur- og fritidsvarer

		FBU2012	VH2012	NR2012	NR2011, før HR2014	NR2011, etter HR2014	Revisjon for 2011
61I11	Utstyr for gjengivelse av lyd og bilder	7 414	7 270	6 967	10 749	7 749	-3 000
61I12	Fotoutstyr, kikkerter mv.	1 775	1 832	1 688	1 360	1 860	500
61I13	EDB-utstyr, kalkulatorer mv.	5 502	8 031	7 685	10 347	7 347	-3 000
61I14	Grammofonplater, lydbånd og film mv.	1 819	1 965	1 457	4 533	2 533	-2 000
61I21	Større varige forbruksgoder for utendørs fritidsaktiviteter	7 252	3 877	5 813	6 462	6 462	0
61I22	Musikkinstrumenter og annet varig utstyr for fritidsaktiviteter	841	13	1 233	1 114	1 114	0
61I31	Leketøy og hobbyartikler	3 507	3 659	3 476	4 804	5 104	300
61I32	Sports- og campingutstyr mv.	4 165	9 540	5 784	4 700	4 700	0
61I33	Blomster, prydbusker	6 534	8 250	7 731	9 093	7 593	-1 500
61I34	kjæledyr	4 680	1 031	3 612	2 548	3 548	1 000
61I51	Bøker	3 610	4 930	4 675	6 744	5 244	-1 500
61I52	Aviser, ukeblad, tidsskrift mv.	6 473	4 323	11 479	12 634	11 134	-1 500
61I54	Skrivemateriell	681	2 140	1 419	1 405	1 405	0
	Kultur og fritid	54 253	56 863	63 019	76 493	65 793	-10 700

3.10. Andre varer

Det var ikke veldig store forskjeller mellom de ulike statistikkene når det kommer til konsumtallene for andre varer, deriblant kosmetikk- og toalettpreparater, ur og smykker mv. Dette er konsumgrupper der det er noe direkteimport, men likevel ble det vurdert at konsumet lå litt høyt. Blant annet med utgangspunkt i forbruksundersøkelsen er konsumet i nasjonalregnskapet justert noe ned. Konsumet av andre varer ble totalt revidert ned med 500 millioner kroner i 2011.

Tabell 3.10 Andre varer

	FBU2012	VH2012	NR2012	NR2011, før HR2014	NR2011, etter HR2014	Revisjon for 2011
61L12 Barbermaskiner, hårfønerer mv.	439	602	413	414	414	0
61L13 Kosmetikk- og toalettpreparater mv.	11 534	14 741	14 105	14 137	12 637	-1 500
61L31 Ur og smykker	3 069	4 206	3 358	2 287	3 287	1 000
61L32 Andre personlige varer	3 233	1 957	2 385	4 313	4 313	0
Andre varer	18 275	21 506	20 261	21 151	20 651	-500

3.11. Oppsummering varekonsum

Varekonsumet i nasjonalregnskapet ble beregnet til 548 milliarder kroner i 2012. Hvis man kun ser på sammenlignbare poster¹⁰, er konsumet 20 prosent høyere enn i forbruksundersøkelsen og 7 prosent lavere enn salget i detaljhandelen.

Varekonsumet ble totalt revidert ned 6,2 milliarder kroner for 2011 i hovedrevisjonen.

Tabell 3.11 Varekonsumet totalt

	FBU2012	VH2012	NR2012	NR2011, før HR2014	NR2011, etter HR2014	Revisjon for 2011
Matvarer og alkoholfrie drikkevarer	113 342	146 627	133 829	137 978	126 978	-11 000
Alkoholholdige drikkevarer og tobakk	25 824	43 679	43 496	44 066	43 066	-1 000
Klær og skotøy	51 510	56 468	55 186	54 277	54 277	0
Bolig, lys og brensel - varer	75 705	17 852	39 085	42 810	44 950	2 140
Møbler, husholdningsartikler mv.	51 586	78 846	67 943	58 833	60 333	1 500
Helsetjenester - varer	11 276	25 945	14 520	12 086	14 086	2 000
Transport - varer	129 573	57 305	107 213	91 789	102 639	10 850
Teleutstyr	4 096	4 162	3 906	3 277	3 777	500
Kultur og fritid - varer	54 253	56 863	63 019	76 493	65 793	-10 700
Andre varer	18 275	21 506	20 261	21 151	20 651	-500
Sum	535 441	509 252	548 458	542 760	536 550	-6 210

¹⁰ Varekonsumet fratrukket konsumaggregatene bolig, lys og brensel og transport og konsumgruppene narkotika, legemidler og helseartikler samt aviser, ukeblad mv.

4. Tjenestekonsum

Når det kommer til tjenestene var det hovedsakelig boligkonsum, tannlegetjenester og kultur- og fritidstjenester som ble revidert i hovedrevisjonen. Revisjonene i tjenestekonsumet bidro til en oppjustering i husholdningenes konsum på 1,6 milliarder kroner for 2011.

4.1. Tjenester som ble endret under hovedrevisjonen

I nasjonalregnskapet blir det laget tall for konsum av husleie for leietakere og beregnet husleie for selveiere. I leiemarkedsundersøkelsen¹¹ observerer man faktiske leiepriser i tillegg til en rekke andre variabler for husholdningene som bor i en leid bolig. Husholdninger som bor i egen bolig oppfattes som produsent, og tilsvarende konsument, av bolig tjenester. Konsumet av husleie i 2012 ble beregnet ut fra blant annet de nevnte observerte husleier fra leiemarkedsundersøkelsen og antall boliger fra folke- og bolig tellingen fra 2011. Med i husleien til selveiere skal også tall for fritidshus/hytter og garasjer inkluderes. Disse tallene ble beregnet ut fra blant annet tall for antall hytter fra byggearealstatistikken¹² og losjipriser for hoteller og lignende overnattingssteder. Forrige gang det ble laget nivå tall for konsumet av husleie var for 2007, og i de mellomliggende årene ble konsumet utviklet med tall for nybygg av boliger og konsumprisindeksen for husleie. De nye kildene ga nesten ingen revisjon i boligkonsumet totalt, men de førte til en økning i husleie, leide boliger, samt en nesten tilsvarende nedgang i beregnet husleie for de som eier bolig.

For 2012 ble konsumet av andre varer og tjenester tilknyttet bolig beregnet med data for egenbetalinger til kommunene for renovasjon, vann og avløp per bolig og blåst opp med kommunenes boligbestand. Dette førte imidlertid ikke til noen revisjon i 2011.

Det finnes data som viser det offentlige totale utgifter til «produksjon» av helsetjenester, enten det er egenproduksjon eller finansiering av privat helsetilbud, og også hvor mye husholdningene betaler av egen lomme for disse tjenestene. Husholdningenes konsum blir beregnet som summen av egenbetalingene. Tannlegetjenestene hadde i mange år blitt framskrevet, og etter en sammenligning av tallene i nasjonalregnskapet og omsetningstallene i næringsoppgavene for tannleger viste det seg at vi sannsynligvis lå på et for høyt nivå. Konsumet av tannlegetjenestene ble derfor justert ned 1 milliard kroner i 2011 i samsvar med produksjonen som ble beregnet basert på næringsoppgavene. Utgifter til tannlege i 2012 lå til sammenligning 23 prosent over forbruksundersøkelsens tall.

Konsumet av kulturelle tjenester og underholdning og lotteri og totalisatorspill ble tidligere kun bestemt ut i fra norsk produksjon. I hovedrevisjonen ble det lagt til et estimat for direkteimport fra utlandet. Dette ble beregnet tilbake til 2007, og førte til en oppjustering av tjenestekonsumet i 2011 på 2,5 milliarder.

¹¹ Se blant annet SSBs Notater 2013/18 Utvidelse av leiemarkedsundersøkelsen.

¹² www.ssb.no/byggeareal.

Tabell 4.1 Revidert tjenestekonsum

		FBU2012	NR2012	NR2011, før HR2014	NR2011, etter HR2014	Revisjon for 2011
61D10	Husleie betalt av leietaker for bolig	24 308	44 432	35 525	40 968	5 443
61D20	Beregnet husleie for selveiere for bolig	164 657	129 801	130 930	125 500	-5 430
61D32	Arbeidskostnader for reparasjoner i leid bolig	21 222	1 119	586	586	0
61F22	Tannlegehjelp	7 603	9 331	10 094	9 086	-1 008
61I42	Kulturelle tjenester, underholdning	10 872	22 382	18 512	20 695	2 183
61I43	Lotteri og totalisatorspill	5 012	8 868	8 826	9 126	300
	Sum	233 673	215 933	204 473	205 961	1 488

4.2. Tjenestekonsum ellers

Tjenestekonsumet ellers blir i stor grad bestemt av tilgangssiden, som igjen bygger på regnskapsstatistikk fra selskapene. Dette gjelder blant annet konsumet av hotell- og restauranttjenester, hårpleie og skjønnhetspleie og post- og teletjenester. Disse konsumgruppene ble ikke revidert i hovedrevisjonen. Tjenestekonsumet, som varekonsumet, ligger på de fleste postene høyere i nasjonalregnskapet enn i forbruksundersøkelsen. På noen av konsumgruppene kommer dette av ulike definisjoner, som for eksempel for finansielle tjenester. I tillegg antas det en del underrapportering i forbruksundersøkelsen, også av tjenestekonsumet, noe som blant annet er tydelig for telefontjenester og hotell- og restauranttjenester. Tabell 4.2¹³ gir en oversikt over konsumtallene for de ulike tjenestegruppene sammenlignet med tilsvarende grupper i forbruksundersøkelsen.

¹³ Noen av disse konsumgruppene endret seg marginalt under hovedrevisjonen, men dette skyldes kun balansering av nasjonalregnskapet.

Tabell 4.2 Tjenestekonsum ellers

	FBU2012	NR2012	NR2011, før HR2014	NR2011, etter HR2014	Revisjon for 2011
61C14 Utleie og reparasjon av klær	382	538	464	464	0
61C22 Reparasjoner av skotøy	162	234	234	234	0
61D40 Andre varer og tjenester tilknyttet bolig (VAR mv.)	13 781	14 309	13 607	13607	0
61E13 Reparasjon av møbler	7	175	178	178	0
61E33 Reparasjon av elektrisk husholdningsutstyr	324	349	301	301	0
61E62 Lønnet husarbeid	2 068	850	739	739	0
61F21 Legehjelp	3 734	4 478	4 487	4487	0
61F23 Andre helsetjenester utenom institusjon	1 601	2 631	2 412	2493	81
61F30 Sykehustjenester	956	714	641	641	0
61G23 Verkstedsreparasjoner	15 211	23 002	22 606	22606	0
61G24 Parkering, bompenger, bilutleie mv.	7 864	11 031	10 407	10407	0
61G31 Passasjertransport jernbane, T-bane, trikk	2 685	4 450	4 330	4330	0
61G32 Passasjertransport landevei	5 750	11 579	11 455	11455	0
61G33 Passasjertransport fly	11 716	10 294	9 392	9392	0
61G34 Passasjertransport, båt	1 717	6 909	6 958	6958	0
61G36 Flytteutgifter og frakt	5 261	692	618	618	0
61H10 Postale tjenester	707	856	836	836	0
61H30 Telefontjenester	13 385	22 353	23 251	23251	0
61I15 Reparasjon av audiovisuelt utstyr	52	222	183	183	0
61I23 Reparasjon av fritidsvarer	474	170	136	136	0
61I35 Veterinær- og andre tjenester knyttet til kjæledyr	.	917	812	812	0
61I41 Sport og fritidstjenester	6 381	8 259	8 418	8416	-2
61I60 Pakketur	18 486	16 338	14 964	14964	0
61J10 Utdanning i førskoler og grunnskoler	197	254	232	232	0
61J20 Utdanning i videregående skoler	435	1 164	1 169	1169	0
61J30 Voksenopplæring	641	1 031	989	990	1
61J40 Høyere utdanning	900	2 879	2 552	2552	0
61K11 Utgifter på restauranter, kafeer o.l.	29 822	47 387	44 332	44332	0
61K12 Kantiner	1 704	8 567	8 164	8166	2
61K20 Utgifter ved hoteller, pensjonater o.l.	2 762	10 556	9 662	9761	99
61L11 Hårpleie og skjønnhetspleie	9 415	12 753	12 157	12157	0
61L20 Prostitusjon	.	409	378	378	0
61L40 Barnehage- og omsorgstjenester	9 576	18 853	18100	18065	-35
61L50 Forsikring	19 545	19 173	16578	16578	0
61L61 Finansielle tjenester ellers, betalte	809	13 067	11988	11988	0
61L62 FISIM; Indirekte målte finanstjenester	.	27 278	19512	19463	-49
61L70 Juridiske, forretningsmessige og andre personlige tjenester	2 167	7 011	6670	6670	0
Sum	190 680	311 732	289912	290009	97

5. Konklusjon

Husholdningenes konsum ble beregnet til 1121 milliarder kroner i 2012.

Med utgangspunkt i hovedsakelig omsetningen i detaljhandel og forbruksundersøkelsen ble konsumet totalt revidert ned 4,6 milliarder kroner for 2011 i hovedrevisjonen. Det var særlig konsumet av mat- og drikkevarer og kultur- og fritidsvarer som ble justert ned, mens det var en kraftig oppjustering av husholdningenes bilkjøp.

Nivåjusteringen av konsumgruppene ble tatt tilbake til 2005. Volumutviklingen for konsumet ble lite påvirket av justeringene, med unntak av veksten fra 2010 til 2011 som ble nedjustert med 0,3 prosentpoeng.

Tabell 5.1 Konsumet totalt

	FBU2012	VH2012	NR2012	NR2011, før HR2014	NR2011, etter HR2014	Revisjon for 2011
Varekonsum	535 441	509 252	548 458	542 760	536 550	-6 210
Tjenestekonsum	424 353	.	527 665	494 385	495 970	1 585
Nordmenns konsum i utlandet	.	.	76 617	69 522	69 522	0
Utlendingers konsum i Norge	.	.	-31 659	-29 747	-29 747	0
Konsumet totalt	959 795	509 252	1 121 081	1 076 920	1 072 295	-4 625

Referanser

Holmøy, Aina m.fl.: Forbruksundersøkelsen 2012. Notater 2014/17, SSB.

Thingstad, Lars Henrik: Varehandelsstatistikk 2002 – omsetning på varegruppe. Notater 2006/55, SSB.

Ogbamichael, Tarik m.fl.: Utvidelse av leiemarkedsundersøkelsen. Notater 2013/18, SSB.

Evensen, Trude Nygård.: Illegal økonomi i nasjonalregnskapet. Notater 2011/16, SSB.

Vedlegg A: Vedlikehold og reparasjon av bolig

Figur A1.1 Vedlikehold og reparasjon av bolig¹⁴ i 2012

	Materialer	Tjenester	Totalt
Produktinnsats i bolignæringen	15 980	13 823	29 803
Konsum i REA, reparasjon og vedlikehold	366	1 119	1 485
Boliginvesteringer, rehabiliteringsdelen	.	.	40 047
Forbruksundersøkelsen	33 846	21 122	54 968
Omsetning i detaljhandelen i relevante næringer	30 196	.	30 196

¹⁴ Produktinnsatsen i bolignæringen fratrukket forsikring og andre finansprodukter samt gebyrer tilknyttet vann og avløp mv.

Relevante næringer i detaljhandelen er 47.521 (butikkhandel med bredt utvalg av jernvarer, fargevarer og andre byggevarer), 47.522 (butikkhandel med jernvarer), 47.523 (butikkhandel med fargevarer), 47.524 (butikkhandel med trelast) og 47.529 (butikkhandel med byggevarer ikke nevnt annet sted).

Statistisk sentralbyrå

Postadresse:
Postboks 8131 Dep
NO-0033 Oslo

Besøksadresse:
Akersveien 26, Oslo
Oterveien 23, Kongsvinger

E-post: ssb@ssb.no
Internett: www.ssb.no
Telefon: 62 88 50 00

ISBN 978-82-537-9327-6 (elektronisk)

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway